

עירובין נ

שאלה: מאי "לא אמר כלום" ?

שמואל	רב
לא אמר כלום לביתו, אבל לתחתיו של אילן מצי אזיל . ונעשה תחתיו של אילן חמר גמל . בא למדוד מן הצפון — מודדין לו מן הדרום, בא למדוד מן הדרום — מודדין לו מן הצפון	לא אמר כלום כל עיקר, דאפילו לתחתיו של אילן לא מצי אזיל
	אמר רבה: מאי טעמא דרב — משום דלא מסיים אתריה ואיכא דאמרי, אמר רבה: מאי טעמא דרב — משום דקסבר: כל שאינו בזה אחר זה — אפילו בבת אחת אינו.

שאלה על שתי נוסחאות של רבה: מאי בינייהו?

תשובה: איכא בינייהו דאמר: "ליקנו לי בארבע אמות מגו שמונה".

- מאן דאמר משום דלא מסיים אתריה — הא לא מסיים אתריה .
- ומאן דאמר משום "כל שאינו בזה אחר זה אפילו בבת אחת אינו" — האי כארבע אמות דמי, דהכא ארבע אמות קאמר .

אמר רבה: כל דבר שאינו בזה אחר זה — אפילו בבת אחת אינו, קושיות על הנוסח השני של רבה: איתיביה אביי לרבה:

תירוץ	הקושי
שאני מעשר דאיתיה לחצאין, דאי אמר: "תקדוש פלגא פלגא דחיתתא" — קדשה	המרבה במעשרות — פירותיו מתוקנין, ומעשרותיו מקולקלין . אמאי? לימא: כל שאינו בזה אחר זה — אפילו בבת אחת אינו!
שאני מעשר בהמה דאיתיה בזה אחר זה בטעות דתנן: קרא לתשיעי עשירי, ולעשירי תשיעי, ולאחד עשר עשירי — שלשתן מקודשין	מעשר בהמה דליתיה לחצאין . ואמר רבא: יצאו שנים בעשירי, וקראן עשירי — עשירי ואחד עשר מעורבין זה בזה!
הא איתמר עלה, אמר רבי יהושע בן לוי: <ul style="list-style-type: none"> • הכל מודים היכא דאמר "ליקדשו ארבעים מתוך שמונים" — דקדשי • "לא יקדשו ארבעים אלא אם כן קדשו שמונים" — כולי עלמא לא פליגי דלא קדשו . • כי פליגי בסתמא. מר סבר: לאחריות קא מכויין, ועל תנאי אייתינהו. ומר סבר: לקרבן גדול קא מכויין. 	והרי תודה, דליתה בטעות, וליתה בזה אחר זה, ואיתמר: תודה שנשחטה על שמונים חלות, חזקיה אמר: קדשו עלה ארבעים מתוך שמונים, רבי יוחנן אמר: לא קדשו עלה ארבעים מתוך שמונים.

צמצום דברי רב: אמר אביי: לא שנו אלא באילן שתחתיו שנים עשרה אמה, אבל באילן שאין שנים עשרה אמה, הרי מקצת ביתו ניכר .

קושי: מתקיף לה רב הונא בריה דרב יהושע: ממאי דבארבעי מציעתא קא מסיים, דלמא

בארבעי דהאי גיסא ובארבעי דהאי גיסא קמסיים !

דעה אחרת: אלא אמר רב הונא בריה דרב יהושע: לא שנו אלא באילן שתחתיו שמונה אמות, אבל באילן שתחתיו שבע אמות — הרי מקצת ביתו ניכר .

ברייתא לחזק את רב: תניא כוותיה דרב: **מי שבא בדרך וחשכה לו, והיה מכיר אילן או גדר, ואמר: "שביתתי תחתיו" — לא אמר כלום. אבל אם אמר: "שביתתי במקום פלוני" — מהלך עד שמגיע לאותו מקום. הגיע לאותו מקום — מהלך את כולו וחוצה לו אלפים אמה.**
במה דברים אמורים — במקום המסויים, כגון ששבת בתל שהוא גבוה עשרה טפחים, והוא מארבע אמות ועד בית סאתים.
וכן בקעה שהיא עמוקה עשרה, והיא מארבע אמות ועד בית סאתים. אבל במקום שאין מסויים — אין לו אלא ארבע אמות.
היו שנים, אחד מכיר ואחד שאינו מכיר — זה שאינו מכיר מוסר שביתתו למכיר, והמכיר אומר: "שביתתי במקום פלוני".
במה דברים אמורים — כשסיים ארבע אמות שקבע. אבל לא סיים ארבע אמות שקבע — לא יזוז ממקומו.

קושי על שמואל מהברייתא: לימא תיהוי תיובתיה דשמואל?
תירוץ: אמר לך שמואל: הכא במאי עסקינן, כגון דאיכא ממקום רגליו ועד עיקרו תרי אלפי וארבע גרמידי, דאי מוקמית ליה באידך גיסא דאילן — קם ליה לבר מתחומא.
אי סיים ארבע אמות — מצי אזיל, ואי לא — לא מצי אזיל.

ברייתא לחזק את שמואל: תניא כוותיה דשמואל: **טעה ועירב לשתי רוחות, כמדומה הוא שמערבין לו לשתי רוחות, או שאמר לעבדיו "צאו וערבו לי", אחד עירב עליו לצפון ואחד עירב עליו לדרום — מהלך לצפון כעירובו לדרום, ולדרום כעירובו לצפון.**
ואם מיצעו עליו את התחום — לא יזוז ממקומו.
קושי על רב מהברייתא: לימא תיהוי תיובתיה דרב?
תירוץ: רב תנא הוא ופליג.

